№ 129 ივნისი 21 კვირა 1892 „Иверія“ (ежедневно) Кутаисъ 2-ой гильд. куп. Беро гр. Пурцхванидзе ივნისი 21, კვირა № 129

გაზეთი ღირს

თოვე	მან.	კ.	თოვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

ივერია

გაზეთის დასაკვეთად და კერძო განცხადებათა“ დასაბეჭდად უნდა მიმართონ: თვითონ რედაქციას, კუკიაში, ავჭალის ქუჩაზედ, ვარანდოვის ძეგლის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკისეულის სახლებში; წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების კანცელარიას, სთავად-აზნაურთა ბანკის სახლებში, სასახლის ქუჩაზედ.

ფასი განცხადებისა. ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპეკი.

1877—1892 საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი 1877—1892

„ИВЕРІЯ“

გამოდგა 1892 წელსაც იმავე პროგრამით, როგორც აქამდე.

ვისაც ჯსურს დაიკვეთოს გაზეთი ამ 1892 წლისათვის მიმართოს:

ტფილისში: ა) თითონ რედაქციას, ნიკოლოზოს ქუჩაზედ, ვარანდოვის ძეგლის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკისეულს სახლებში, № 21; ბ) „ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელარიას, სასახლის ქუჩაზედ, თავად-აზნაურთა საადგილ-მამულო ბანკის ქარავასლის გალერეიაში.

ტფილისის გარეშე მცხოვრებია უნდა დაბარონ გაზეთი შემდეგის ადრესით:

Тифлисъ. Въ редакцію грузинской газеты „ИВЕРІЯ“.

რედაქცია ამხანაგსვე აცნობებს, რომ იგი გაზეთის გაგზავნის გამო ზსნუხის მკაცელ იქნება მარტო იმ სკოლის-მამწყრთა წიგნზე, ვინც გაზეთის დაკვეთისთვის შესახვედრს ფულს პირდაპირ რედაქციაში და ან „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ კანცელარიაში წარმოადგენს, ანუ გამოგზავნის.

გაზეთის ფასი დაბეჭდილია გაზეთის სთაურშივე, ხოლო სრული პირობანი გაზეთის დაკვეთისა გამოცხადებულია უკანასკნელს გვერდზედ.

თეატრი „ანტეი“

(მიხეილის ქუჩაზედ)

კვირას, 21 თიბათვეს

ქართველის თეატრის არტისტებისაგან ს. ე. ნებიერიძის მოთავეობით წარმოდგენილი იქნება:

I

ბაიეუში

კომ. 2 მოქ. ა. ცაგარლისა.

II

ცოლ-ქმროების წინააღმდეგი

კომ. 1 მოქმედებად.

III

დიდი დიევერტისმენტი და ლეკური

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი ნებიერიძისა, გუბგენიძისა, ბ-ნი აბაშიძე, ნებიერიძე, მჭედლიშვილი, ადამიძე, და სხ.

ადგილების ფასები: ლოჟები 6 მან., 1 რიგი 2 მან., 2 რიგი 1—50 კ., დანარჩენები 1 მან., სკამი—50 კ., ბალში შესვლა 20 კ.

საღამოს ექვსს საათიდამ დაუკრავს სამხედრო მუსიკა

დასაწყისი $8^1/_2$ საათზედ.

გამგე ა. ნებიერიძე

ფელეტონი

სვანეთის აღელვება

1875—1876 წლებში.

I

1875 წ. ივნისის შუა რიცხვებში სვანეთის ბოქაულს თ. ჯ. მთავრობის განკარგულებით უნდა გაეგო რაოდენობა მცხოვრებთ მიწებისა. ამ აზრით მან დაიარა თავისი საბოქაულო და თითოეულ საზოგადოებას ცალკ-ცალკე გამოუცხადა ეს განკარგულება. ბოქაულმა ისიც დაუმატა, რომ ამ მოკლე ხანში მე თითონ დავივლი თითოეულს სოფელს და მიწების გაზომვას შევუდგებიო. ამის გამგონე ხალხს მაშინვე ეკვი დებადა,—შეეკითხა ბოქაულს და სთხოვა, აეხსნა მისთვის, რად უნდა მთავრობას, რომ მიწების რაოდენობა შეიტყოს სვანეთში და რამ გამოიწვია ეს საჭიროებაო? როგორც შემდეგ გამოძიებით აღმოჩნდა, ბოქაულს ერთობ მოკლე პასუხი მიეცა ხალხისთვის ამ საკითხავზედ: თუ მთავრობა მწერს, რომ თქვენის მიწების რაოდენობა ვაცნობო, ეთქვა ბოქაულს, ალბად საჭიროაო, და ამითი გეთავებინა თავისი პასუხი. ამ გვარმა მოკლე პასუხმა ვერ დაკმაყოფილა ხალხის ცნობის მოყვარეობა; პირ-იქით, უფრო მეტი ეჭვიანობა გამოიწვია და შემდეგ მრავალ მითქმა-მოთქმისა დაასკვნა, რომ უთუოდ მთავრობას უნდა ჩვენს მიწებს ღალა დაადვას, მაგრამ ბოქაული ამას ვერ გვიმბელსო. პირველად ამ ეჭვმა ფრთა შეისხა მულახის საზოგადოებაში.

ბოქაული რომ თავის ბინაზედ წავიდა, მეორე დღეს მულახის საზოგადოება შეიკრიბა. ყრილობა ძლიერ აღელვებული იყო. ყველანი ერთი მეორეს ეკითხებოდნენ: რად გვიწერენ მიწებს? რა უნდათ ჩვენგან? მიწას თუ ბეგარა დაედვა, ჩვენი ცხოვრება შეუძლებელია და სხვ. და სხვ. როცა ხალხი ყაყანით დაიღალა და დაშოშმინდა, ამ დროს ყასბულათ შ. ჩადგა ყრილობის შუა და სთქვა: „სმენა და გაგონება იყოს! ყველამ ვიცით, რაც ბოქაულმა გამოგვიცხადა. არ ვიცი რისთვის გვიზომავენ მიწებს! სხვა რა მიზეზი უნდა იყოს მიწების აღწერისა, თუ არ მათი დაბეგრვა?“ ყრილობა აღელდა, გაისმის საშინელი ხმაურობა! ეს არ შეიძლება, თავებს დავიხოცავთ და მიწების დაბეგრვაზე არ დავთანხმდებითო... შემდეგ ხანგრძლივის აყალმაყალისა, კრება ასეთს აზრს დაადგა: შევატყობინოთ ჩვენი აზრი თავისუფალის სვანეთის დანარჩენს სოფლებს, ვაცნობოთო, რომ თუ მთავრობას ნაძდვილად განზრახვა აქვს, მიწები დაბეგროს, არზა მივართვათ, არ ინებოს ამისი სისრულეში მოყვანა და, თუ თხოვნით არაფერი გაგვიგიდეს, მაშინ ძალადობა გავწიოთო. ყველანი ამის თანახმა გახდნენ.

მეორე დღეს 50 მულახელი მესტიის საზოგადოებაში მივიდა. აქ ყრილობა მოხდა. მულახელებმა გადასცეს მესტიის ყრილობას თავიანთი აზრი, რომელიც მთელმა კრებამ მოიწონა. აქედამ მულახ-მესტიის ამორჩეულმა კაცებმა ლენჯერის საზოგადოებაში გასწიეს. *ქ. შუშას სამკურნალოში მიიყვანეს 1 ავადმყოფი, სამკურნალოს გარეშე ავად გახდა 1. სამკურნალოში იმყოფება სულ 5, სამკურნალოს გარეშე—2. 17 ივნისს შუშაში არავინ გარდაცვლილა. 18 ივნისს შუშას გზა-ტკეცილზედ 3 კაცი გარდაცვლილა ხოლერით.

*** 18 ივნისს ტფილისის მიხეილის სამკურნალოში გაგზავნეს კიდევ ორი საეკვო ავადმყოფი, ერთი მათგანი 19 ივნისს გარდაიცვალა. 19 ივნისვე ტფილისში კიდევ ერთი კაცი გახდა ავად, რომელიც იმ წამსვე სამკურნალოში გაგზავნეს. 18 ივნისს ავად გამხდართა შორის მეორეც 19 ივნისს გარდაიცვალა. კიდევ ავად გახდა 19 ივნისს 5. ამათში იმავე დღეს გარდაიცვალა 1.

*** კავკასიის მთავარ-მმართებელი გენერალ-ადიუტანტი ს. ა. შერემეტიევი მომავალ კვირას ბაქოში გაეგზავრება.

იმიერ-კასპიის მხარეს ხოლერის გამო სამხედრო მკურნალნი და ფერშლები გაიგზავნებიან.

*** ტფილისის ქალაქის მოურავმა სთხოვა გუბერნატორს,—მიხეილის სამკურნალოში გარდაცვლილთა ტანსაცმელისა და მოძრავ ქონების საჯარიო გაყიდვა აიკრძალოსო, რადგანაც გაყიდულ შესაძლოა, რომ ამ ქონების გაყიდვით სხვებსაც რაიმე სენი გადაედოსო.

*** კავკაზის გზის გამგეობამ გუშინ ფოსტის ყველა სადგურში გაჰგზავნა სადეზინფექციო და სხვა წამლები, სამოვრები და სხ. იმავე გამგეობამ მკურნალი და ფერშლები მიიწვია, რომლებიც კავკაზსა და ტფილისს შუა ფოსტის გზაზედ ივლიან, თუ ვინიცობაა ხოლერა გაჩნდა.

*** ტფილისის 1-მა სასანიტარო დასმა 19 ივნისს შემდეგის თხოვნით მიმმართა ქალაქის მმართველობას:

მოსკოვისა, არტილერიისა და კალიუჩი ბალკებში ეხლავე ქალაქის ფულით არხები გაკეთეთ, ამ ადგილების უსუფთაობის გასაწმენდად და დახარჯული ფული შემდეგ გამოართვეთ ამ ადგილების სახლების პატრონთაო. უამისოდ ამ ადგილების სუფთად შენახვა შეუძლებელია, რადგანაც სახლის პატრონები და მდგმურები არხების უქონლობის გამო იძულებულნი არიან ყველა უსუფთაობა ქუჩაში გამოიტანონო.

იგივე სასანიტარო დასი გულ-მოდგინედ შეუდგა ტფილისის პირველ ნაწილის ქუჩების დასუფთავებას.

*** პოლიციმეისტრის განკარგულებით ტფილისში აკრძალულია ალუჩისა, ჭერამისა და ადრეულ მსხალისა და ქლიავის გაყიდვა.

*** ტფილისის მესამე განყოფილების მომრიგებელმა - მოსამართლემ ბ-ნმა წინამძღვრიშვილმა კიდევ დასაჯა უსუფთაობისათვის: 1) ფრიდრიც გრეტნერი—50 მან. ჯარიმა; 2) დავით ალელოვი (ცნობილი მდიდარია)—1 თვითი ციხე; 3) სტეფან ჯიოევი—1 თვითი ციხე; 4) დანიელ ტკაჩენკო—1 თვითი ციხე; 5) დავით ოსაძე—1 თვითი ციხე; 6) ზაქარია გუნდიევი—1 თვითი ციხე; 7) ალექსი საფაროვი—25 მან. ჯარიმა, ან 25 დღით დაპატიმრება; 8) ეკატერინე იმკოვისა—25 მან. ჯარიმა, ან 10 დღით დაპატიმრება; 9) ივანე

(5—2)

ახალი ამბავი

*** ბაქოს გუბერნატორი იუწყება: 17 ივნისს ბაქოს სამკურნალოში მიიყვანეს 46 ხოლერით ავადმყოფი, ამათში 30 ბაქოში ახლად მოსული და 10 მკვიდრი მცხოვრები. კარგად გახდა 6, გარდაიცვალა 20, ამათში 12 მოსული და 8 მკვიდრი. სამკურნალოში იმყოფება 138, ამათში 118 მოსული და 20 მკვიდრი. ბაქოში სამკურნალოს გარეშე გარდაიცვალა 25, ამათში 8 ახლად მოსული და 17 მკვიდრი. შემახაში 4 კაცი გახდა ავად. ბაქოს მიდამოში ავად გახდა 7, გარდაიცვალა 9, კიდევ ავად არის 7, ამათში 4 რუსი და 3 ადგილობრივი მცხოვრები.

*** ტფილისის გუბერნატორი იუწყება: 17 ივნისს ტფილისის მიხეილის სამკურნალოში გაგზავნილი ავადმყოფი ელენე რიბალკინისა მეორე დღეს გარდაიცვალა. იმავე დღეს სამკურნალოში გაგზავნილი ტფილისის მცხოვრები ქალი ქ-ნი ასლანოვისა გზაში გარდაიცვალა. 18 ივნისს სამკურნალოში გაჰგზავნეს საეკვო ავადმყოფნი: ელენი მედვედევი და ჯარის-კაცად ნამყოფი ფრანკოვსკი. ამათ სადგურებში დეზინფექცია მოახდინეს.

*) მულახის, მესტიის, ლენჯერის და ლატალის საზოგადოებანი ახლო მდებარეობენ ერთმანეთზე.

ბერიევი—20 დღით დაპატიმრება; 10) თევდორე ვარშაკიძე—5 მან. ჯარიმა, ან 1 დღით დაპატიმრება; 11) ავდიმ აკოფოვი—5 მან ჯარიმა, ან 1 დღით დაპატიმრება; 12) თორნჯ ვლასოვი—1 თვეით ციხე; 13) გეურქ ფარსადანოვი—1 თვეით ციხე; 14) გაბო ბეგიჯანოვი—1 თვეით ციხე („Кавказъ“).

*** კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველმა ბრძანება გასცა, რომ ტფილისის ყველა კერძო სასწავლებელმა მოწაფეები დაითხოვოს, რადგან ხოლერამ აქაც იჩინა თავი.

*** ტფილისის საგუბერნიო საგლეხო კრებულის განყოფილება წელსაც, შარშანდელსავით, გაემგზავრება სხვა-და-სხვა სოფელში ადგილობრივ საქმეთა გასარჩევად. წელს განყოფილება მიდის კახეთს და თიანეთს და დაჰყოფს იქ არა ნაკლებ თვე ნახევრისა. განყოფილებაში სულ ორი წევრი იქნება: თ. ი. ნ. ჭავჭავაძე და ა. ვ. პახომოვი და მდივანი საკუბულოსი ა. თ. ყიფშიძე. მესამე წევრად განყოფილება მოიწვევს ან აგლგლობრივ მომრიგებელ შუაკაცს, ან მაზრის უფროსს, ან კიდევ მაზრის მარშალს. დიდად სასიამოვნოა, რომ საგლეხო საკრებულო ყოველ წლიკ მაზრებში ჭეზვენის თვის განყოფილებას ადგილობრივ გასარჩევად გლეხთა და მებატონეთა შორის ატეხილ დავიდარაბისა, თორემ მათი დაბარება ქალაქში შესაწუხებელია ორისავე მხრისათვის.

*** 17 და 18 ივლისს ქალაქის საბჭო მოუნდა გამგეობისაგან წარმოდგენილს და საფინანსო კომისიის მიერ განხილულს ხარჯთ-აღრიცხვას. ხარჯთ-აღრიცხვა, მცირეოდენ ცვლილებას გარდა, შეწყნარებულ იქმნა თითქმის იმ სახით, რა სახითაც წარმოადგინა საფინანსო კომისიამ.

*** ბაქოს ფოსტა-ტელეგრაფის ოლქს უფროსის განკარგულებით ყველა წერილსა და კორესპონდენციას, რომელიც სპარსეთიდგანაა და ბაქოდგან რუსეთში იგზავნება, სადეზინფექციო წამლებით აპკურებენ ხოლმე.

*** 22 ივნისს მესამე ნაწილის მომრიგებელ-მოსამართლე სხვათა შორის გააჩრეს მკურნალის პროგრამეულის საქმეს, რომელაც სასანიტარო წესის დარღვევა ჰბრალდება და პოლიციამ უსუფთ ადგილისათვის ოქმი შეუდგინა.

*** ბაქო: 18 ივნისს გარდაიცვალა რკინის გზის სამკურნალოში: დედა კანტორის მოხელესი ანნა ვლადიმიროვისა, კანტორის მოხელე ილია გორბუნოვი და თევდორე ლიხუშევი. სამკურნალოში დაწვინეს ავადმყოფები: ივანე სუბოტინი და ქალები უფროსის მუშებისა: მარიამ მელიქოვისა, ჩილინგდარისა—ანნა ვერენნიკოვისა და ღუმელების მკეთებელი იაგორ ბაღდანოვი.

19 ივნისს მოიყვანეს სამკურნალოში მეისრე სმირნოვი, პროფორიევი, მუშა კნიაზიევი და მეუღლე უფროსის კონდუქტორის ერმაკოვისა. გარდაიცვალა ამ კონდუქტორის შვილი.

გაუქმეს რკინის გზაზედ გადასავალი, ბუდ-ღოვის ქარხანას ახლოს, რადგან აქეთ მოასვენებენ მიცვალებულებს, რომელთა დანახვაც ამინებს რკინის გზის სადგურის მოხელეთ.

*** ბათუმი: 19 ივნისს ბათუმში გახდა ავად ერთი ქალი, რომელიც ტფილისდგან მოვიდა. ავადმყოფი გარდაიცვალა.

*** ბელგორაკ: ნიაღვრების გამო 19 ივნისს გზა გაფუქდა რამდენსამე ალაგას. საფოსტო მატარებელი ყირილაში გაჩერდა, ხოლო № 1 სულ არ მოსულა ბათუმიდგან.

*** საგარეჯო: ეს ცხრა თვეა, რაც საგარეჯოში დაინიშნა ბეგია, რომელიც თვალით არ გვინახავს, ჯამაგრის-კი ნადდად და სრულად იღებდა. ეხლა გავიგეთ, რომ ჩვენგან უცნობს ბეგიას ჩვენთვის თავი დაუნებებია და სხვა უწყებაში გადასულა. დაუნიშნავთ ახალი ბეგია. გვეშინიან, ესეც ისე არ მოიქცეს. ამიტომ, ვისიც ჯერ არს, უმორჩილესად ვთხოვთ, უბძანონ, რათა ბეგია საგარეჯოს საავადმყოფოს მალე მოეშველოს, რადგან ბეგია ისევე საჭიროა, როგორც ექიმი. მით უფრო საჭიროა ბეგია, რომ აქაური მანდილოსნები, ჯერ

*) სიტყვა დაახლოვებით მოგვყავს.

*) თავს ვისისხლებთ, ე. ი. იმდენს მოვკლავთ, რამდენიც ჩვენ ვართ.

*) ეს ბეგიას

წმინდონ, შიგნიდგან ცინკით გაიკრას და პოლიციის დადაეცეს, რომელმაც თვალ-ყური უნდა ადევნოს ამ პიროს კეკნით ხორცის გადმოტანასა (Т. Л.).

*** 17 ივნისს ავლაბრის აღმართზედ, ნიფარაძეს სახლში, მიკიჩ ხარაბუროვის სიარაჯის დუქანში ვიღაცამ ყუთი გასტეხა და 40 მან. ღირებული ვერცხლის ქამარი მოიპარა.

*** 18 ივნისს არტილერიის ბალკაში, კალინინის სახლში, ქერეიკი ტატიანა ბოსდარევის სადგომიდგან მოიპარეს 130 მანეთი ფული და სხვა-და-სხვა ნივთები 200 მანეთისა. დამკარგავმა ეჭვი თავის მოსამსახურე ნესტორ მაკაბერიძეზედ, გამოაცხადა, რომელიც იმ დღესვე გაჰქრა. მაკაბერიძეს პოლიცია დაეძებს.

*** 17 ივნისს, დამის 2 საათზედ, ტფილისის მეორე ნაწილში, დავიდოვის სახლში, თავი მოიკლა რეკოლექტორ პორუჩიკის 21 წლის შვილმა, ნიკოლოზ ვედოკიმოვმა, ოვამი მიხეილის სამკურნალოში გაჰგზავნეს.

*** 17 ივნისს ტფილისის მეექვსე ნაწილში ნატალია ხუდადოვისაგან ოქროს ნივთებისა და ფულის (სულ 65 მან. 75 კაპ.) მომპარავი დანიელ პრარატოვი შეიპყრეს, ნივთები უპოვნეს და პატრონს დაუბრუნეს.

მთავრობის განკარგულებანი

კავკასიის მთავარ-მართველი, გენერალ-ადიუტანტი შერემეტიევი აცხადებს, რომ 19 ივნისიდან შეუდგა თავის თანამდებობის აღსრულებას.

დამტკიცებულ იქმნა სუხუმის მომრიგებელ-სასამართლოს მდივნის თანაშემწედ ალექსანდრე ყუბანიევი.

დაბა ტ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

ბურია, 5 ივნისი. „ცოცხალის მგლის ტყავის გაძრობა ძნელიაო“, იტყვიან აქ. იმისი არ იყოს, ჩვენში გავარდნილის ყაჩაღის ცოცხლად ხელში ჩაგდება, ისე რომ რამდენსმე მებრძოლს სიცოცხლე არ მოუსპოს, ძნელია და ძალიან ნაკლებადაც ახერხებენ. ამას წინად „ივერიაში“ სწერდნენ ოზურგეთიდგან, რომ პოლიციის ბოქაულმა 18 აპრილს მამასახლისის შემწეობით შეიპყრო ბესო გვაჩიას ძე კვარაცხელია, მკვლელი ალექსანდრე დათას ძის ქედიასია. რადგან თოფ-იარაღი და მოკვლა-დაჭრა არ იყო ნახსენები, ცოტა არ იყოს გაგვიკვირდა, მოგვეწონა დაჭერის მოსაზრება-მოხერხება და გული „დაგვიშუშდა“, დაგვიწყნარდა. ეს ამბავი მართალი არ გამოდგა. დაჭერით დაიჭირეს უმარცხოდ და უფათერაკოდ ბესო გვაჩიას ძე კვარაცხელია, მაგრამ მკვლელი-კი არა, უდანაშაულო, „ცაში ძართალი“ კაცი. როგორ მოხდა, რომ ბრალიანის მაგიერ უბრალო, ალალ-მართალი დაიჭირეს, ძოგახსენებთ.

ამა წლის მარტის თთვეში ბესო გვაჩიას ძე კვარაცხელიაძ მეორემ, რომლის სახელი, ძამის სახელი და გვარი ერთი და იგივეა, როგორიც პირველისა, უდანაშაულოდ დაჭერილისა, მოკლა თავის ცოლის მოტრფიალე-მოაარშიყე, ალექსანდრე დათას ძე ქედია, და გადავარდა. გავარდნილის ასავალ-დასავალი დღემდისაც ვერ შეუტყვიათ და სრულიად დაუსჯელად „დანავარდობს“. ჩვენის მაზრის გამგებელს ქალალი მოუვიდა, ამადა-ამ კაცის მკვლელის დაჭერისათვის ღონისძიება მიიღეთო. გამგებელმა განკარგულება მოახდინა. ამ დროს უდანაშაულო ბესო კვარაცხელია გურიაში ერთს სოფელში იმყოფებოდა და თავის ჯოგს უვლიდა. ბოქაულის ბრძანებით მამასახლისმა დაიყარაულა, რომელმაც დამჭერს ბილეთი წარუდგინა და უთხრა, რა დაგაშავე, რას შერჩითო? როცა უთხრეს, რისთვისაც დაიჭირეს, დაჭერილმა სთქვა, მე არავინ არ მომიკლავს და არც ცოლი მყოლია თავის დღეშია; ქედია სხვა ბესო კვარაცხელიამ მოკლა და არა მეო. ოზურგეთში რომ მიიყვანეს, იქაც თავის მართლება დაიწყო, მაგრამ ვინ მოუსმენდა, მტყუანიც ქე იმართლებს თავს, თუ გაუვიდაო. შეიყვანეს ციხეში, შეუყარეს ბორკილები და დაადგეს, სადაც გაატარა 28 დღე. ეს ამბავი მივიდა ზუგდიდში, რომელ მაზრასაც ეკუთვნოდა დატყვევებული. იქაურმა მაზრის უფროსმა მოიწერა, ეგ არ არის კაცის მკვლელი, გაუშვეთ, ან აქ გამოგვგზავნეთო. გაგზავნეს ზუგდიდში, სადაც უდანაშაულოდ დანაშაულს და დატანჯულს კაცს თავისუფლება მიანიჭეს. საწყალი ისე მელოპარაკა: „მაღლის გულისთვის კეთილი ნაცნობი რომ არ მომხმარებოდა და არ აეჩქარებინა საქმე, ჯერ არ გამოიკვლევდნენ ჩემს საქმეს და დღესაც „ნომაბახში“ ვეგდებოდიო. ჩემი ტყვედ ყოფნის დროს, ტანჯვა-წვალებას გარდა, საქონელი სხვის „იმედოოულად“ თითქმის უპატრონოდ დამირჩა და 200 მანეთის საქონელი დამეკარგაო“. ამ კაცს რომ დანაკარგს არავინ უზღავს და ბოდიშს არ მოიხდინან, შენი დასჯა შეცდომით იქმნაო, თქმა არ უნდა. ის-კი სათქმელია, რომ დამჭერს მკვლელის ნიშნების აწერილობის ქალალი ჰქონდა. ნამდვილი მკვლელი და მკვლელად მიდებული არა მკ ელი გარეგანობით ძალიან გაირჩევიან ერთმანეთისაგან: მკვლელი კვარაცხელია ზორბა, ახოვანი, შეჭაღარავებული კაცია; არა მკვლელი შუა ტანისაა, ახალგაზდა და სხვ.

ბევრჯელ თქმულა და მართლადაც თქმულა, რომ გურიაში სასოფლო შარა გზები ბედის ანაბარად მიგდებული, უვარგისი და ბოლო მოდებულიაო. 9—10 ვერსის მანძილზედ ოზურგეთიდგან არის გაყვანილი, ან, უფრო მართალი რომ ვსთქვათ, გაკვალული“ დიდად საპირ, ეგრედ წოდებული „მერიების“ გზა, რომელიც ზამთარში მაინც ყოველ ღირსებას მოკლებულია. წარსულ ზამთარს ამ გზაზედ მიდიოდა კარგ ბედაურ ცხენით ერთი კაცი, ცხენი ჩაიფლო ტალახში და დაირჩვა, მჯდომი გადარჩა. ნუ თუ უბედურს დღეს დაბადებულის, ბედკრულის პირუტყვის ასე უდროოდ და უადგილოდ დღეუკვა აო ამტკიცებს ჩვენის გზების სიწამხდრეს. ამ გზას და ამისთანა სხვა გზებს ჩვენში თუ რამე ეშველებოდა, არ ვვეგრძნა, ისე გულ-გატეხილი ვიყავით. თუმრმე ყველაფერს უნდა მოელოდე—ბედმა ჩვენს გზებსაც გაუცინა: დიდის ხნის უწყიმრობამ გაიშრა და „გაკეთა“ „დღესდღესოულობით“ არა თუ ტალახში ჩაფლული ფეჩი არ არის, ფეხსაც არ დაისველებენ. ნაკლულეკანება მხოლოდ ისა აქვს, რომ ბოგირები არ არის, გზები ვიწროა, უსწორ-მასწორო, ოღრო-ჩოღრო ტ ოკრო-ბოკრო, მაგრამ ეს სათქმელადაც არა ღირს. დიაღ, ხან-გრძლიგმა გვალვამ სიკეთე გვიქმნა, შეგვასწრო გზების გაშრობას.

უწყიმობისაგან გამოწვეული „ნასიკეთვარი“ რომ ვსთქვა და, რაც სიავე გვიქმნია, რომ ლვიძლო, ჩემის მხრით გატაცება, მოხიბვლა და „ცალბუგი“ სჯა და ლაპარაკი იქმნება. ამიტომ ქვემოდ ვიტყვი, რაც ვნება და ზარალი მოგვიტანა.

სიმინდის ფასმა თანდათან აიწია (დღეს რომ სამი ივნისია, ფუთი სამ აბაზად და ზოგან მეტადაც ისყიდება). ვინც გაეკვრებამ-სიღარიბემ არ აიჩქარა და შვიდ-შაურ, ორ-აბაზად არ გაიკვეშინა ფუთი, გვარიანად მოითბეს ხელი. ყველა მიწის მოქმედი გახალისდა და ბეჯითად შეუდგა ყანების შემუშავებას, მაგრამ გარემოებამ არ შეუწყო ხელი. დიდი ხანია წვიმა არ მოსულა: ალაგ-ალაგ ჭები და წყლები დაშრა, მიწა გახმა და დასქდა. ბევრს საყანედ დამზადებული ადგილი დაუთესავი დაურჩა. ვინც გაუმკლავდა ბუნებას და დათესა, ზოგან არ ამოვიდა სიმინდი, გაწბილდა ადგილი და მოსცდა. სადაც ამოვიდა, ისიც გვალვისგან დაჩაგრული და „დაკოდინებულია“. ცა ხშირად ღრუბლება, იქეშება, ეგონება კაცს, ეს არის, მოგვეხედა ღმერთმა, წვიმა ოდისო, მაგრამ ცა ისევ მალე მოიწმინდება და ვარსკვლავები გადაკაშკაშდება ხოლმე.

ქვანელი

უცხოეთი

ავსტრია-ენგრია. დიდი ხანია, რაც ავსტრიაში განიზრახეს ცვლილების მოხდენა სასკოლო საქმეში და ეს საგანი ასე თუ ისე ცოტაოდნად კიდეც გადასწყვიტეს იმაზე ადრე ვიდრე, გერმანიის იმპერატორი ვილჰელმი სასკოლო კონფერენციას მოახდენდა ბერლინში. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ბერლინის კონფერენციის გარდაწყვეტილებამ ავსტრიაზედაც იმოქმედა. ავსტრიაშიაც დაიწყეს შემოკლება გიმნაზიების ლათინურ-ბერძნულის ენის პროგრამათა შემცირება და თვით სწავლებამაც ამ საგნებისას დაჰკარგა განსაკუთრებული გრამმატიკული ხასიათი. ავსტრიის საერო განათლების მინისტრი არ დაჰკმაყოფილდა მარტო ამ ცვლილებას და ეხლა კიდევ განსაკუთრებული ცირკულიარი გამოსცა, რომელშიაც დაწერილებით არის აღნიშნული პროგრამა პროგიმნაზიებში ყველა საგნების სწავლებისა.

ავსტრიის საერო განათლების მინისტრის აზრით, თვით პედაგოგიურ მოსაზრებათაგან შეიძლება დაასკვნას კაცმა, რომ მეტის-მეტსა სთხოვენ გიმნაზიის დაბალ კლასების მოწაფეებს. პროგიმნაზიამ უმეტესად ყოველისა უნდა გაუმაგროს მოწაფეს ფიზიკური და გონებრივი ძალა და არა მოუქანცოს მეხსიერება სამძიმო ტვირთით. იმ გვარს სწავლებას, როგორიც აქამდე იყო, შეუძლიან მხოლოდ დაუჭლუნგოს ყმაწვილს გონება და შემდეგში ვეღარ შეაძლებინოს თავისით სახრისი და მხნედ შრომა. 10—11-ს წლის ყმაწვილებმა სკოლაში სიამოვნებით უნდა იმუშაონ და სკოლას გარეშე-კი სრულიად თავისუფალნი უნდა იყვნენ შრომისაგან.

ამიტომ ავსტრიის საერო განათლების მინისტრი ითხოვს თავისის ცირკულიარით და ძლიერ შემცირდეს მეხანიკურად სასწავლები საგნები და ან სრულიად განათავისუფლონ ყმაწვილები იმის სწავლისაგან. იმის გარდა, რომ გრამმატიკული სწავლება ლათინურ-ბერძნულის ენისა წინადვე მოსპობილ იქმნა, ახალი პროგრამა თხოულობს აგრეთვე, რომ მათემატიკის სწავლებაც კლასს არ გასცილდეს; ყოველივე წვრილმანი ისტორიისა, გეოგრაფიისა, მაგალითად, დასწავლა ხორნო ლოგიისა, მეორე ხარისხოვან ქალაქთა და მდინარეთა და სრულიად უყურადღებოდ უნდა იქმნას დატოვებული, ერთის სიტყვით, ავსტრიის საერო განათლების მინისტრის ახალი პროგრამა მხოლოდ იმის სწავლებას ითხოვს მოსწავლეთათვის, რაც მასწავლებელს კლასშივე შეუძლიან შეასწავლოს ყმაწვილებსა.

ნაბეღლარი

საგანგებო გაზეთი № 6.

ხორველა

ხორველა და ხორველა!.. კაი მასალა გაუჩნდათ მეკაზეოეებს. თუ არ ომანობის დროს, ამისთანა კარგი დღე გაზეთს ისეედ ეღირესება. ავთოაქეი, ექემი და მეკედელი ხომ მოკედინ აშენებს, მაგრამ შეიძეება ამათ ბეკმა ეკმტეუნოს და ხორველა სეკედ არ გეკეწეოის. გაზეთს-კი კეკრა ეკალადტებს-რა. მეთისეკედი ძალა-ეენეუბეად ეკმტკეა, მასალადტ ეკლეკეკ. ჯერ ხორველა ტნრა თოის ითვთ ეაო და ჩვენი გაზეთება სეკედ ხორველათ ეაესო.

კანგეკ ხომ არ მოაწეკეს?

**

ხორველა და ხორველა!.. ქალაქშა ამის მეტს ეკრას გაგიგონეთ. ბან ხორველა, ბრეკ ხორველა, სამეკურნალოშა ხორველა, სამოქალაქოშა ხორველა, სამეკოშა ხორველა, სამეკოშა ხორველა, სეკედ ხორველა და ხორველა.

ჩვენც არაფერს დავაშაეებდით, რომ აგვეკო კალამი და მარტო ხორველა გეკეპანა, მაგალი ჩვენი გაზეთი ამ ერთის სიტეკეთ აგვეკსო: ხორველა, ხორ... ხორ... ხორ... მოკედა ხორველა!

**

ტფილელები ძალიან შეეგეშინდნენ. ვისაც-კი შეეძლო სეკედ ქალაქ ბრეკ ბაისეკტა. ქალაქის მმართველებიც-კი, არ ჩეკესებზედ რომ თავ-ბირს იმტკრეკენენ, ამისთანა გაკირვების დროს გაპირვეს ამბრეკენენ თეკრეს და ქალაქი კისკეკმ უბატრონოდ დასტოვეს, მაგრამ გაზეთებმა გაუგეს და თავ-ზედ კეკეკი დამტკრეს. დარჩნენ ბეკ-დეწეკეტლნი და მეპროტოკოლეებიც-კი ეკისრეს.

თავ-ეეხა-კი ძალიან ბრეკეთი. ქქმეების წეკლოვით დაკანეკეკეული ბარალი ითოკეს თეკრეს ხორველასთან საბრძოლველად, მაგრამ ბოსმრეს ბრაკეს ბესრდებიან. თოფეი რომ ბეკლი, ეკანალი ბენდა ეენ მოკეაბეარო, თუ ჩემეენო; თითონ ეკეატენება, თუ კრბოლეკ ენდა დეკესსთო?

კაი მეოოფეურები ბრაან!

**

სეეეეობა ეკაეეკეთ, ქალაქის ეაბრეოდადგენეკებს დადის ხნის ბასსი და სეკ ჭანდათ, კომისიეებსაც და ქქმეებსაც-კი დეკეკითხნეს: ქეეეების ბორეეკეკ ხორველას შესესეტებს, თუ ეკანძდეკრებსო?

ალბად ითვეკრეს, თუ ალეეალის ეკეკეკ მეტეკლს ენენეს, როგორც ექმეები ამბობენ, მაშ ქეეესაც ხომ ხეორს არ დაკერესო. ენდადათ-კი, რომ ბორეეკეკ მაენეეეკად ენენოთ. მანც ქალაქს ბრა აქვს ეკეკეკი და მბრთეკლები თამბამად ითეადნენ ბეკრეკლებეთი:

«ეარც ბრაის და ეარც მინდაო!»

**

ხორველათ ავადმეოფობთეთვის ქალაქი ცალკე ხეა ეენობებს ეკეთეს, ეკალადეკრი მრსდ ბრაის, ფეფლიც-კი, ხოლო ითეკეის ეენესხეა აქვთ დიდი ალაქოთი: მიწეს ითეკეკ სჯობს, თუ ასოკალტესო?

ეს სწორედ ამისა ჭეკეეს: თეკრა ეენელი ეეერო გეერაკალთ, თუ ტეკის მეკალოთ? ასოკალტი სისეკალეს ბრ მიაკეკრებს, როგორც სიაბ ქეკ, სასეეეფოკეეს-თვის ეკრ ეკეთესი ეკრა ამოეეეენენ-რა ეკრობაბეაც; მიწა-კი ეკალს ეეენანდეკ-რობით ეკიკალინთეს და ეკსეეფთაკეებ ეეეენენ ეკალეკალ, თუ ხანეკრ ადდის სიალრეენეზედ ბრ ამოსთხბრეს და მთელი თეკლეეეა ეეამლება ბრ მასსს-მოასსეს. ბბა

„სეიდეკ სადაო,
ეეინდეკ სბბაო!“

**

მანც სასეეფოკეკ ტეკეკალ სიტეკეეს მასალა ეოოფილა თეკრმე. კაზეთებსს სიტეკეეო, ამ სასეკალ ეეო, სადაც კეკ-კასეაის ექმამთ საზოკეკალების სამმბრთეკლო ამეოფეკბა, საბეაორის ქეკ:ზედ, და ამ სასეკალ მადამო მტკეკრის ბარამდე, ასეკ თეკრმე მოკიბრეკლალი, რომ ეეკრ-ლოანი ცხეკრიდ ერთს ეკამ ეკრ კეკ-ეკლეს. თე ხორველანობასთეკის სასეეფოკეკ მოასსეკეეს რასმე, ქქმეებმა ეეფრო კარეკად ბრ ითიან, რატომ ასანი ბრა ჭეფრთხადობენ?

ამბნეს ეასენე კაზეთების მოეკეკეულს ხორველას ბეკმოკლებეეთი კაი მასნანდობას ეებრობენ!

**

ბზიკრს ხორველას ძალიან ეეშინიან თეკრმე სეკრისტანო სასმენლებისა: ლეკნასა, მეტადრე ეამბანაისა, კონიაკისა (სასაკოკეკეკეულისაც?) და ბრაკისა. ასე ერდადეს ამბეს ხორველა, .როგორც ქეშაკი ჯეკრსა.

ქქმეებმა ეს ამბაკი რომ კეკეეეეს, ძალიან კეკეკეხარდა—ბბა, თუ ლეკნასა და ბრაკეზედ მეკრდა სეკმე, ჩვენ ვინ ბეკეჯობებს, წრეკლს მეტადრე ლეკნა ძალიან ითეკა და ეეეკალი რეებებადა ბეკ:ქს ბადეკქნილი. ხორველა რაკას დაკეკ-ბეკლებსო?

კაი, რომ ითეკი ბეკეკეტრეკეკ!

ბაქოში ისეთი ხორველა ბეჩნდა თეკრმე, რომ სეკ მარილ-ძადიდეკლებს მოეეეკა ხეკი, რომლებიც, ბრა ბეკეოანი, ლეკნასა და ბრაკეს ხაბი ეოოფალეკენ. ეს რა ამბავია? ითეკრეს ითეკრმა ქქმებმა, ითეეეს, ითეკდეს და «ეკეკეკეკ»:, დაიძახეს: ეს ხორველა ბზაკრი-კი ბრ ბრაის, ჩვენი სეკეოთრიანი, cholera nostra, სეკრისტანოშა დანდაეეკალი. ეასაც ეეეეკდა, სამეკალმად მეეეეტეკა, ეკეკრ მოიმეკეკა.

კაი ნეეკეშა!

**

ერთი სასაიმოკენო ამბაკი ბეკიეეეკეს: ბეკეკეს და მოსეკეს ხორველა ბრ ბეკრეკა, ითეტომ თეკრმე, რომ მსეკეკეკ ტეკენი მაშასეკ ძალიან ტაშა ითეკრეს, სადაც ხორველას ასეკა ბეკრმალეკალი ბქეკნა, ეეხოროდეკ მაშ ამ ჩიტი-ბეკეკეს, რომლებიც ტეკანეკ მეკალ ბეკრბეეეკალ-ბბს!

**

ხორველა რაკაც ბეეეკეკბრა, ბბმა-ეეკალეკალი ხეკია, თითქოს ბეკეეეა ბრ-

სებაო, თითქოს, ჩვენის სალხისა არ იყოს, ბოროტი ანგელოზები ᲭᲔᲠᲝᲜᲝᲜᲗᲔᲑᲘᲗ ᲬᲐᲛᲘᲗᲕᲚᲘᲡ. ამ ანგელოზებს თურმე მსდალი, მშიშარა კაცი ძალიან ეჯავრებათ და სადაც-კი ამისთანას დაგეგულებენ, პირდაპირ აქ გაფრინდებიან. თუ ეს მართალია, ჩვენს ქალაქში ხორეკლაძ კაი ხარეი უნდა მოᲭᲔᲠᲔᲑᲝᲗ და პირეკლად ქალაქის მმართველობას უნდა ეკითხოს.

ᲛᲘᲓᲘᲡᲐᲛᲘ ᲜᲣ ᲭᲔᲛᲘᲜᲘ!

**

ჩვენს დაბალს სალხს-კი მაგრე რაგად არაფრისა ეშინიან: „რაც მოგეკვა, მოგეკაო“. ხორეკლას წინასწარმეტყველი კარგი უებარი წამალი მიუღიათ ანდერძად მამა-პაპისაგან; აქმნენ ახალს წამლებს კიდეც სჯობდეს. ეს გახდავეო ნაორი. ერთი კბილი უბეში ჩაიდე და ნუ ალარარისა გეფიქრება.

ქალაქის დუქნებს რომ შესვდოო, სულ ნაერთი აეკეკებულა. კარგაა, რომ ახალი ნაორი შეგოვიდა, ოორეკ რა გეკეკებოდა. ჩვენც გაზეთებით უნდა გეკეთნა, როგორც ზოგიერთი დამშეულები გუბერნიები ჩვენში ღარიბიდან ეკეკდნენ შიშიდით დასურავანდებულ სალხისათვის. ესლა ეფერთი მოწყალეა, კარა-კარს დაქმეთ კინტოებს სავსე თაბაები და შუადღის ბულბულის ხმაზედ კეიძახიან:

„ნიორი მოვიდა,
ხორეკელა წავიდა!..
თეთრი ნიორი,
ახალი ნიორი, ჰაა!..

ხორეკელას კარდი არა ენეკავს, ქალბატონო?“

რედაქტორი ᲧᲤ.

ᲓᲔᲞᲔᲨᲐ

19 ივნისი

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. გამოცხადებულია გარდაწყვეტილება, რომ შემოღებულ იქმნას მეტრიკის წიგნები პროტესტანტებისათვის რუსულს ენაზედ.

რადგანაც ბაქოდამ მომავალი ხალხი მრავლად შეიკრიბა ასტრახანის რეიდზე და საშიშია, რომ ხოლერა ასტრახანში არ შემოვიდეს, ამიტომ მისვლა-მოსვლა ხალხისა ამ ორ ქალაქ შუა შეწყვეტილია იმ დრომდე. ვიდრე პეტროვსკში შვიდის დღის ობსერვაციის საქმე კარგად არ მოეწყობა; ამასთანავე დიდი ყურადღება აქვთ მიქცეული იმათ, რომელნიც ხმელეთით წამოვლენ ბაქოდამ.

18 ივნისს რეიდზედ შეჩერებულ იქმნა 18 ავადმყოფი, გარდაიცვალა 6. ასტრახანში არაგინ გამხდარა ავადმყოფი ტფილისსა და პეტროვსკში. რამდენიმე კაცი გახდა ავად ბაქოდგან მისულთაგანი და არა ადგილობრივ მცხოვრებთაგანი. ბაქოში 16 ივნისს საავადმყოფოში მიყვანილ იქმნა 39, მოკვდა 56, მორჩა 8, დარჩა ავადმყოფი 118. თურქესტანში ᲯᲘᲠᲐᲯᲘ სამკურნალოში მოკვდა 11, სამკურნალოების გარეშე 99 ადგილობრივი მცხოვრები, უზრენის მაზრაში 125, რავატოსში—135.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. რუვიემ მოახსენა მინისტრთა საბჭოს, რომ შემოსავალი აღემატა 1891 საფინანსო წელს გასავალს 83,990,000 ფრანკით.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. გლადსტონმა წარმოსთქვა სიტყვა ედინბურგში და მოახსენა, რომ მტკიცედ ვადგევარ 1886 წელს წარმოდგენილ პროექტს ირლანდიის თვითი-მმართველობისასს. მაგრამ ერთის თხოვნისამებრ, ამ პროექტს ის დავუმატე, რომ ვესმინსტერში კვლავ იყენენ ხოლმე წამომადგენელნი ირლანდიისა.

ᲚᲔᲘᲙᲪᲘᲐ. დაიწყეს გასამართლება კარ-ჩაკეტილ დარბაზში 6 კაცისა, რომელთაც ᲭᲠᲐᲚᲔᲑᲝᲚᲐᲗ ღალატი სახელმწიფოსი.

ᲛᲐᲓᲠᲘᲓᲘ. სასანიტარო საბჭოს წინადადებისამებრ, გაემგზავრება რუსეთის სხვა-და-სხვა ადგილას კომისია მკურნალებისა, რომელთაც უნდა შეინაწილონ ხოლერის ბუნება.

ᲡᲚᲝᲕᲘᲐ. გუშინ დაიწყეს განსამართლება იმ კაცთა, რომელთაც ᲭᲠᲐᲚᲔᲑᲝᲗ მოკვლა ᲑᲔᲚᲬᲘᲒᲘᲡᲐ. ᲑᲠᲐᲚᲔᲑᲣᲚᲘ მილაროვი გამოტყდა, განზრახვა მქონდა პრინცი ფერდინანდი მომეკლაო. პაპოვმა განაცხადა, მე, ვასილიევმა, მუსევიჩმა და მილაროვმა ფიცი დავდეთ, რომ თავი გაგვეწირა და მოგვეკლა პრინციო.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲑᲘᲠᲟᲐ, 16 ივნისი

	მოდგენილნი.	გაგზავნილნი.	ᲓᲐᲠᲩᲔᲣᲚᲘ.
	ᲛᲐᲜ. Კ.	ᲛᲐᲜ. Კ.	ᲛᲐᲜ. Კ.
ᲮᲣᲗᲘ-ᲛᲐᲜᲐᲗᲘᲐᲜᲘ ᲝᲠᲨᲝᲜᲘᲡ ᲙᲣᲛᲠᲘᲡ .	160½	161½	— ,,
ᲛᲐᲜᲐᲗᲘᲐᲜᲘ ᲒᲠᲘᲪᲚᲘᲡ ᲤᲣᲚᲘ	— ,,	1,10	— ,,
5% ᲞᲘᲠᲩᲔᲚᲘᲡᲐ ᲨᲘᲜᲐᲒᲐᲜᲘᲡ ᲡᲐᲚᲘᲡᲘᲡ ᲛᲝᲛᲒᲘᲠᲘ ᲜᲘᲚᲘᲤᲘ	— ,,	— ,,	241
—ᲛᲔᲠᲘᲡᲐ	— ,,	— ,,	220¾
ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲛᲝᲛᲒᲘᲠᲘ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲛᲝᲛᲒᲘᲠᲘ . ᲤᲣᲠᲪᲔᲚᲘ . .	— ,,	— ,,	194½
ᲒᲠᲐᲜᲘᲢᲘᲡ ᲤᲣᲠᲪᲔᲚᲘᲡ ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ:			
6%	102¼	— ,,	— ,,
5%	99¼	— ,,	— ,,
ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘᲡ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ 6% .	102½	— ,,	— ,,
5%	99½	— ,,	— ,,
5% ᲝᲑᲚᲘᲒᲐᲪ. ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲡᲐᲯᲐᲠᲝ ᲙᲠᲔᲓᲘᲢᲝ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲘᲡᲐ	— ,,	— ,,	98¾

ᲒᲐᲛᲝᲬᲚᲐᲓᲔᲑᲘ ᲪᲜᲝᲑᲐᲜᲘ

ᲓᲘᲛᲝᲡᲕᲚᲐ ᲪᲔᲪᲮᲚᲘᲡ ᲒᲘᲛᲒᲘᲡᲐᲡ ᲨᲐᲕᲡ ᲖᲔᲓᲐᲖᲔ

ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲘᲡ ᲛᲘᲛᲝᲬᲚᲔᲑᲐ

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡ ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲛᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲔᲚᲘ 9 Ს. 30 Წ. ᲓᲘᲚ.

„ . . . . . „ . 6 Ს. 50 Წ. ᲡᲐᲦ.

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡ. . 9 Ს. 52 Წ. ᲡᲐᲦ.

„ . . . . . „ . 12 Ს. 25 Წ. ᲨᲣᲐᲓ.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ ᲑᲐᲥᲝᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡ 1 Ს. 25 Წ. ᲨᲣᲐᲓᲦ.

ᲑᲐᲥᲝᲓᲒᲐᲜ ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡ „ . . 5 Ს. 50 Წ. ᲡᲐᲦ.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲯᲐᲡ ᲨᲣᲐ.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲜᲯᲐᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡ . . 9 Ს. 20 Წ. ᲡᲐᲦ.

ᲒᲐᲜᲯᲐᲓᲒᲐᲜ ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡ „ . . 7 Ს. 30 Წ. ᲓᲘᲚ.

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ: ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ 4 ᲡᲐᲐᲗᲖᲔ ᲛᲝᲚᲯᲔᲚᲘ ᲒᲖᲘᲗ, ᲨᲘᲠᲘᲡᲘ ᲜᲘᲕᲠᲝᲠᲗᲘᲡᲘᲡᲙᲔᲜ, ᲙᲘᲠᲘᲐᲚᲝᲑᲘᲗ ᲓᲦᲘᲡ 2 ᲡᲐᲐᲗᲖᲔ, ᲨᲘᲠᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ, ᲨᲘᲠᲘᲡ ᲤᲘᲗᲘᲡᲘᲡ ᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲜᲘᲕᲗᲘᲡᲐᲓᲒᲣᲠᲨᲘ. ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲦᲐᲛᲘᲡ 7 ᲡᲐᲐᲗᲖᲔ, ᲡᲐᲮᲔᲠᲕᲐᲠ ᲒᲐᲠᲔᲛᲝ ᲡᲢᲐᲓᲘᲝᲜᲘᲡᲐ.

ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲗᲘ ᲛᲝᲓᲘᲡ:

ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ: ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲖᲔ, ᲝᲓᲦᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ, ᲨᲘᲠᲘᲡ ᲒᲖᲘᲗ. ᲞᲐᲠᲐᲡᲙᲔᲕᲘᲗᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡ, ᲝᲓᲦᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ, ᲛᲝᲚᲯᲔᲚ ᲒᲖᲘᲗ, ᲒᲐᲛᲝᲕᲘᲚᲘᲡ ᲔᲠᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲜᲘᲕᲗᲘᲠᲘᲡᲘᲡᲙᲔᲜ. ᲙᲘᲠᲘᲐᲚᲝᲑᲘᲗ ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ, ᲡᲢᲐᲓᲘᲝᲜᲘᲡᲓᲒᲐᲜ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲙᲘᲠᲘᲐ ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ, ᲒᲐᲜᲗᲘᲐᲓᲘᲡᲐᲜ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘᲠᲘᲐᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲦᲐᲛᲘᲗ, ᲝᲓᲦᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ. ᲡᲐᲮᲐᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲐᲜ ᲐᲓᲘᲡᲘᲗ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲜᲐᲒᲝᲜᲗᲑᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡᲐᲛᲓᲔ ᲒᲐᲛᲝᲒᲖᲐᲕᲜᲘᲡᲐᲛᲔᲑᲘ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡᲐᲛᲓᲔ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘᲠᲘᲐᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲦᲐᲛᲘᲗ, ᲝᲓᲦᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ. ᲡᲐᲮᲐᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲐᲜ ᲐᲓᲘᲡᲘᲗ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲜᲐᲒᲝᲜᲗᲑᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡᲐᲛᲓᲔ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲐᲜ ᲐᲓᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘᲠᲘᲐᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲦᲐᲛᲘᲗ, ᲝᲓᲦᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ. ᲡᲐᲮᲐᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲐᲜ ᲐᲓᲘᲡᲘᲗ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲜᲐᲒᲝᲜᲗᲑᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡᲐᲛᲓᲔ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘᲠᲘᲐᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲦᲐᲛᲘᲗ. ᲡᲐᲮᲐᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲐᲜ ᲐᲓᲘᲡᲘᲗ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲓᲒᲐᲜ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘᲠᲘᲐᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲦᲐᲛᲘᲗ, ᲝᲓᲦᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ. ᲡᲐᲮᲐᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲐᲜ ᲐᲓᲘᲡᲘᲗ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲜᲐᲒᲝᲜᲗᲑᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡᲐᲛᲓᲔ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲓᲒᲐᲜ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲓᲒᲐᲜ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘᲠᲘᲐᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲦᲐᲛᲘᲗ, ᲝᲓᲦᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ. ᲡᲐᲮᲐᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲐᲜ ᲐᲓᲘᲡᲘᲗ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲓᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲜᲐᲒᲝᲜᲗᲑᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲡᲐᲛᲓᲔ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲓᲒᲐᲜ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲤᲗᲝᲗᲘᲡ ᲛᲝᲓᲘᲡᲓᲒᲐᲜ ᲒᲐᲯᲓᲘᲡ:

ᲡᲐᲤᲝᲡᲢᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲨᲘ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲛᲝᲓᲔᲡᲘᲐᲓᲒᲐᲜ ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲦᲘᲡᲘᲗ.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲙᲘᲠᲘᲐᲝᲑᲘᲗ, ᲡᲐᲦᲐᲛᲘᲗ, ᲝᲓᲦᲘᲡᲘᲓᲒᲐᲜ. ᲡᲐᲮᲐᲚᲑᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲥᲝᲜᲚᲘᲡᲐ ᲑᲐᲗᲣᲛᲘᲓᲒᲐᲜ ᲮᲣᲗᲨᲐᲑᲐᲗᲝᲑᲘᲗ, ᲓᲐᲜ ᲐᲓ